

EPICEDIA

zum Gedächtniß

des weyland

Wohleden und Wolgelahrten Herrn

S E R R R

Adam Heinrich

Rhoden

als Derselbe

auf der Göttingischen Universität

im Jahr Christi 1751 den 11 May

gestorben

und den 14 darauf

begraben worden.

Sendet nur die Sterbe-Glocken,
Traget mich dem Kirchhof zu,

EPICEDIA

Einiges

Empfange

Stirbt mein Geist doch in Gedanken

Re Re Re

Herrn

Wald

als

Wald

im Jahr

gehorde

und den

Erhalten

ACADEMIAE GEORGIAE AVGVSTAE
P R O R E C T O R
GE. HENRICVS AYRER I
CVM
CANCELLARIO ET SENATV
HONOREM FVNERIS
NOBILISSIMI IUVENIS
D O M I N I
ADAMI HENRIC
RHODEN
ELBINGENSIS BORVSSI
IVRIVM STUDIOSI
A. D. XIV MAII MDCCCLII
HORA A MERIDIE SECVNDA
EX AEDIBVS BEYERMANNIANIS
IN PLATEA IVDAEORVM
IN
TEMPLVM ACADEMICVM
DVCENDI
INDICIT

*Disputantur quaedam de immortalitate animorum
credita magis, quam demonstrata*

GOETTINGAE
TYPIS GEORG. LVDOV. SCHVLZII, ACAD. TYPOGR.

ACADEMIAE GEORGIAE AUSTRAE
DIRECTOR
GE. HENRICVS AYER
CVM
CANCELLARIO ET SENATA
HONOREM TENERIS
NOBILISSIMI INVENIS
DOMINI
ADAMI HENRICI
RHODEN

ELBINGENSIS BOVVSII
VARIVM STUDIOSI
A. D. XIV. MAII. MDCCCLII
HORA 6 MERIDIE SECVNDA
EX AEDIBVS BEYERMANIANIS
IN PLAZA IVDAEORVM
IN
TEMPLE ACADÉMICO

INDICIT

Disputatione quaedam de immutabilitate animarum
scripta magis quam demonstrata

COETINGAE

TYPI GEORG. IUDOV. SCHAEFFELI ACAD. TYPOGR.

Immortalitatem animorum antiquissimi mortales, qui quidem in aliqua sapientiae opinione erant, quum statuerent, tamen credidere illam magis, quam argumentis necessariis demonstrarunt.

Non patiuntur modo rationes nostrae latius hoc persequi sed pauca modo delibabimus, quae putamus vel non inutiliter nostris lectoribus, vel non iniucunda fore. Igitur Socrates ille subtilis sane disputator, in pudorem dare acutissimos Sophistas solitus, qui porro quanti ad bene beateque viuendum momenti esset illa quaestio, pulchre intelligeret, postquam diuturnumque in ea iactatus esset, tandem ad illam se suam disunctionem recipit, *Aut nihil ero, aut bene mihi erit!* Doctior sub magistro discipulus Plato, is qui neminem ad scholas suas ἀγεωμέτερον, & docti illius pulueris numerorumque expertem, ut aiunt, admitteret; plus tamen idem traditionum antiquae & Mysteriorum significationibus, quam suis collectionibus numerisque tribuit, quoties vel de origine rerum, vel de illa

la perrenni animorum natura fermo est. Primos mortales, alios Deorum, qui recentes e manibus illorum exiissent, melius ista sciuisse, his fidem esse habendam: & inter hos maxime arcanarum cerimoniarum, quibus religionem & humanitatem Graecia debebat, auctoribus. Porro quum Mysteriorum praestantissimus auctor vulgo Orpheus, idemque *Θεοδιδαντος* quidam & diuinarum rerum conscius haberetur: in his praesertim factam bonis viris beatae immortalitatis, metum autem contrarium aliis iniectum, satis constat. Ex hoc Mysteriorum generumque genere esse videtur, illa frequentissima in diuersi generis monumentis animae nostrae repraesentatio, qua ea vel papilionis imagine, vel ut puella alis papilionaceis instructa, exhibetur. Neque enim sine causa commune nomen antiqui illi fecerant papilioni atque animae, cum utramque *Psychem* dicerent: sed illud spectabant, magnam esse inter animalculi illius & hominum vitas similitudinem. Minutissimo ex ouulo exiguus prorepat vermiculus, crescit in erucam sat magnam proportionem ouuli bestiam, voracissimum pro mole corporis animal, sed humi affixum, in ventrem pronum: nihil nisi ingentem sibi & egerentem, perniciem omnium, quae attingit viridium, preciosam interdum coloribus, interdum etiam velut spinis quibusdam hirsutam horridamque, debilem tamen eandem ac molli digiti puerilis pressu elidendam: eadem quum suis se filamentis, ex suo corpore eductis, impediuit atque inuoluit, interque illa ipsa videtur iam computruisse, in hoc velut sepulcro suo alas accipit, & post legitimam moram ruptis inuolucris suis, quibus uti *Nympha* peplo suo tecta delituit, erepit, liquidumque mox petit aëra, non iam grauis & tarda & vorax bestia, sed volucris, quae sua se leuitate facile huc illuc transfert, nunc hunc nunc alium florem inuolat, ac sine illius noxa delibat, solis in primis amicum animal, lucisque illius & caloris patiens & capax. Cetera non attingimus modo, quae nostra demum aetas in partibus insectorum, praesertim in puluere alas vestiente, detexit miracula. Illud modo volumus intelligi, notam illam antiquis papilionum, quatenus modo descripta est, naturam, dedisse occasionem, vt Animae nostrae symbolum illam vellent Mysteriorum auctores. Quam enim quis aliam causam dicat, quod frequentissima in monumentis imago huius rei occurrit, in libris autem, qui supersunt veterum nihil plane de ea commemoratur? *) Nonne videntur nobis pinxisse hominem, ortu suo a minimis contemptissimisque animalibus pa-

*) Vid. Progr. funebre B. Coniugi Venerabilis Heumanni nostri superiore anno scriptum.

rum aut nihil distantem, abiectum humi, paullo post grassam, cristas tollentem & aculeos, confumentem & depandantem quidquid attingere potest; iniuriae tamen eundem portunum omni, & facile succumbentem: qui deinde sui consultis & factis saepe impediatur atque implicetur, & carceri sibi interitumque fruatur: e quo tamen supremae illius & optima parentis naturae viribus aliquando emergere, & ad purioris sereniorisque transire vitam liceat. Suavis profecto igitur, ad quam allusisse etiam iis locis Plato videtur, quibus fumere dicit animas, quatenus parantur ad caelestia, easque mittere, cum curis vitae huius & voluptatibus nimium immittuntur. Verum hic longiori ea de re disputationi non est locus. Vnum addimus, felicem, valde felicem videri eorum conditionem, qui beato quodam errore (Demus enim inter acutis hominibus, quod sine summa iniquitate postulare non possunt, errorem esse, quidquid pro vero persuasum sibi habet, cum tamen demonstratum non sit.) Felicem eorum praedicamus eorum conditionem, qui bona fide credunt maioribus suis, vel religionum libris, eorumque interpretibus vel probabilibus denique argumentis credunt, superstites & animas nostras, & ad vitam servari, in qua praemia recte secus factorum possint capere; qui ita se instituunt, ut non terribilis illis esse debeat alterius vitae expectatio. Et quis qui bene subducta ratione neget, hosce tales feliciores esse non illis modo, qui studiosè elaborant in euertendis argumentationibus auctoritatibusque, ac frustra pugnant contra morsus illius animi male sibi conscii & immortalitatem metuentis, (formidabiles illos cum carnifice Deos recentis Theomachi) verum illis etiam, qui demonstrationibus Geometricis quaerendis eius rei, cuius non datur talis demonstratio, opponendisque contrariis demonstrationibus, *rem minime dubiam*, si Deo credimus, *dubiam* apud imperitos, & suum ipsorum animum adeo faciunt. Infelix profecto philosophia, si qua peccandi metum minuere & optimum miseriarum humanarum solatium debilitat, siue quid ipsum consulto agat, quod genus plane bonorum hinc odium hinc misericordia dignum est; siue obtuso acumine, pinguis subtilitate, quae firmare conatur, eadem conuellat, praeter consilium ille quidem, sed nocens tamen, eoque ipso nomine miser. Vt inter notas veritatis & sapientiae est, quod nemi nocet, prodest natura sua omnibus; ita illud ipsum falsi argumentum videri debet, si qua sententia dominos suos faciat deteriores.

Felicem hoc nomine praedicare licet, CIVES, Iuuenem
viueret Nobilissimum

DAMVM HENRICVM RHODEN

is honori & memoriae hic libellus destinatus est, qui vel ipsis
remis vitae suae temporibus illam caelestis philosophiae par-
te, quae feliciter creditur, sentiturque, quam demonstratur,
endi occasionem & nactus sit, & arripuerit, tenueritque.

Natus est in hanc lucem anno saeculi XXVIII a. d. IV
obris Elbingae, nobili Borufforum emporio, patre HENRICO,
tri ac primario patriae suae viro, & hoc ipso tempore Con-
Praefide; matre autem MARIA ex HORNIIS, altero statim
hoc puerperio die fatis functa. Paternum auum habuit
ANC. ADAMVM RHODEN, virum & ipsum Consularem, ma-
num vero HENRICVM HORNIVM, secundi Ordinis ciuem,
negotiatorem: quorum ille in matrimonio habuit DORO-
EAM NAKIELSKE, hic MARIAM ZACHERT, ornatissimas fe-
mas, hanc Cl. ACHENWALLII, collegae nostri, materteram.
udare solebat Rhodius noster ut tenerrimum Patris in se amo-
n, ita Nouercae suae, feminae primariae, illam pietatem,
a nec materna maior esse potuerit. Ab his igitur & sub ho-
n oculis prima pietatis & humanitatis initia domi cum acce-
set, animaduerso miti ingenio, & ad cultum literarum ca-
ssendum apto, in Gymnasium patrium missus est, vsusque
aeclarissimis eius Magistris, SEYLERO Rectore, Conrectore
NGIO, (qui modo successor SEYLERI Gymnasium regit) tum
onrectore itidem HOFFMANNO, WOYTIO autem & HEM-
LIO Professoribus. Discessum ex hac schola suum, qui in-
lit in auctumnum anni XLVIII, nobilitauit oratione de rece-
is in Borussia occidentali iuribus habita, & visis obiter Berolino,
ipsa, Hala, Ienam delatus est, stadia Academica alacriter ibi
gressus. Iuris enim naturae, ac ciuilibus prudentiae funda-
enta, & elementa Matheseos purae atque applicatae, tradentem
idiuit Ill. DARIESIVM; ciuilibus autem iuris Iustinianeam insti-
tionem accepit a Consult. MOTERO: in rationalis philosophiae
ercitatione priuatissima, quam vocant, opera M. POETZII
i Gallicis autem COVRTII institutione vsus est. In hisce stu-
iis anno circumacto in hunc nostrum se literarum mercatum,
&

& in disciplinam praecipue Illustris BOEHMERI, Collegae nostri, se contulit, quo praelegente ius Institutionum semel, Pandectarum bis, Canonicum semel audiit: tum publicis Ill. SCHMAVSII in Dubia I. N. Hombergkiana praelectionibus interfuit Sed etiam laudati ACHENWALLII nostri, quem matris suae consobrinum, vt indicauimus, fratrem, pro auunculo honorabat, praelectionibus historiae vniuersalis, & iis, quibus notitiam regnorum & rerum publicarum tradere solet, diligentem nauauit operam, & V. Cl. DE COLOM DV CLOS Gallicis exercitationibus se sodalem adiunxit.

Sed cursum illum studiorum, & noua stadia, quae auctumno superioris anni ingressus erat noster RHODIVS, interpellauit & abruptit morbus, verbis Experientissimi Collegae nostri BRENDÉLII describendus, viri, quem multae matres nostrorum iuuenum amant, quos vel alias, vel superiore praesertim anno ex tetro variolarum morbo, bonae parti Europae funesto, tanquam ex orci cancris eripuit. Ita autem ille vir, quem nouas tantum artes Apollo docuit:

“ Sub finem Octobris, anno superiore, Iuuenem
” optimae spei variolae inuaserunt confluentes quae dicun-
” tur, eaeque confertissimae, facto ex profusa haemoptoë impe-
” tu. Visum DEO O. M. vt eluctatus vtrumque praecipitium
” iugis protinus ab istis tardo cliuo ad vitae finem descenderet
” Nactum enim opportunum tibi corpus, quod *φινώδες έμφυρο*
” non obscuris proderet indiciis, confectis variolarum stadiis, fe-
” bris lenta, cum sicca tussi, nunquam dimisit, remediis optimis
” tempestiue oppositis, at incassum. Accessit tandem, hoc ipso
” anno, ineunte Martio mense, puris sputum; pulmonibus aut
” inde a variolis, aut scirrhis vomiscisque, quae ante latuissent, aut
” denique, quod veri simillimum est, utroque vitio exulceratis,
” cum permagna quotidie puris foetentis & decoloris eiiceretur
” vis, febrisque inualesceret, & sine modo ista procederent rue-
” rentque, attriti tandem ruinas corpusculi anima deseruit, sium-
” que ad Creatorem sese recepit.”

Factum hoc nudius tertius a. d. xi Maii, hora vna ante meridiem: eamque rem feliciter euenisse amico nostro, non modo sperare licet, sed plane confidere, adeo admonitorem illum mortalitatis morbum ad salutarem mortis meditationem secutus est, adeo verbis Ven. BLOCKII nostri, siue ille legis minas, siue apertam per Iesu Christi vulnera salutis viam ostenderet, salubriter solebat commoueri, adeo cupide sanctis illis mysteriorum nostrorum epulis pastus est, adeo ille mortem non amplius detestabatur, sed vt portum omnis miseriae, vt vitae felicitatisque interminabilis originem, votis omnibus expetebat.

Iaue sancta per sanguinem federis cum Deo nostri anima, & elicitate, ad quam contendisti, aeternum fruire! Nostrum est, ciues, Deum comprecari, vt felicem nobis etiam, suo cuius tempore, ad caelestes regiones volatum tribuat, cui rei las in tempore quantum in nobis est, paremus!

Exsequiarum honorem, dicto loco & tempore quibus commodum est, vt habere velint, RHODIO nostro ILLUSTRIS- SIMI DOMINI, PERILLUSTRES, GENEROSISSIMI, NOBILISSIMI, & quibuscunque titulis aliis honorari se putant, Academiae no- strae CIVES, AMICI, HOSPITES, hoc ipso libello tradendo huma- nissime inuitantur. Quo minus venisse poeniteat, inter sym- phoniacorum cantus orationem habebit Clar. noster M. V. R. RAYVS *de tranquillitate animi formidibus mortis opponenda.* Veniamus igitur, circumspiciamus praesidia, quibus ferius o- cius opus erit vniuersis. P. P. a. d. XIII Maii A. clo clo ccli.

